

Notat

Innlandsstrategien - høringsinnspill fra Innlandet fylkes råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Det fylkeskommunale rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Innlandet oversender følgende innspill til Innlandsstrategien:

1. I den overordna og innledende delen av dokumentet må det komme fram at Innlandet skal være universelt utformet og tilrettelagt. Det henvises til den tidligere planen; «Innlandet universelt utformet 2025 – felles strategi for Hedmark og Oppland».

Tilrettelegging, tilpassing, ivaretagelse og inkludering for de med nedsatt funksjonsevne vil si å legge til rette for alle og må være gjennomgående på alle temaene.

2. Begrepet universell utforming og bruk av begrepet i plansammenheng: Det er viktig å sette ord på hva det betyr, gjerne ved bruk av eksempler for å vise hva det innebærer i praksis. Universelt utformede løsninger skal kunne brukes av alle, slik at spesielløsninger unngås. Prinsippet anvendes ved utvikling av produkter, tjenester, bygg og infrastruktur. Fylkeskommunen må sørge for at ansatte har kompetanse innen feltet og at det er kontinuitet i arbeidet.

Eksempler: Hvordan er spesialundervisningen tilrettelagt? Hva med fylkeskommunens hjemmesider? Hva med teleslynger? Har vi tilrettelagt for de med kognitiv svikt?

3. Nye regionale planer: Rådet foreslår en plan for frivilligheten, fortrinnsvis som en egen plan. I planen må det framkomme hvordan fylkeskommunen ser for seg samarbeid og brukermedvirkning. Planen må vise hva og hvordan fylkeskommunen tenker at fylkesorganisasjoner og deres paraplyorganisasjoner kan bidra til å oppnå viktige målsettinger for Innlandet. Samhandling og inkludering av innbyggerne, via deres ulike organisasjoner er viktige også i et lokalt og regionalt demokrati.

4. I Innlandet bør det ikke være helsemessige ulikheter og helseflyktninger som flytter for å få tilfredsstillende tilbud, jfr. BPA-flyktninger og ordningen med tilrettelagt transport. Regelverk og rettigheter burde være likt i hele landet.

5. Inkludering, muligheter til å få arbeid: Det må arbeides for at så mange som mulig kommer inn på arbeidsmarkedet, og arbeidsplasser må tilrettelegges. Arbeidsgivere må gi ansatte muligheter til å jobbe ut fra egne forutsetninger.

Kommentarer til, samt innspillenes plassering i høringsutkastet:

Kapittel 2:

Innlandet – eventyrlige muligheter:

En må si noe innledningsvis om at Innlandet skal være universelt utformet og tilrettelagt. Begrepet Universell utforming må komme tydelig fram, hva ligger i begrepet og overordna visjoner. Jfr. foreslått pkt. 1.

Langsiktige utviklingsmål:

Nytt kulepunkt:

- Tilrettelegging, tilpassing, ivaretagelse og inkludering av alle, også for de med nedsatt funksjonsevne. Jfr. foreslått pkt. 1.

Kapittel 3:

Se foreslått pkt. 2.

Kapittel 4:

Visjon for innbyggere:

Det bør sies noe om organisasjonslivet. Innlandet er rikt på kultur og på store og små organisasjoner. Det må arbeides for et mer forpliktende samarbeid. Jfr. foreslått pkt. 3.

Visjon for inkludering:

Det fylkeskommunale rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne ber om at det sees på begrepsbruken:

- Vel 30 000 personer er uføre og dermed utenfor arbeidslivet: Er tallet korrekt? Er det noen av disse som ønsker arbeid og er arbeidssøkende? Er noen i arbeid allerede?
- Definisjon av frivilligheten

Visjon for infrastruktur:

Begrepet universell utforming må benyttes.

Infrastrukturen må legges til rette slikt at det er trygt for ALLE å reise kollektivt. Tilgjengeligheten må være slik at den enkelte selv kan komme på/av, samtidig som holdeplasser må tilrettelegges. Rutetilbudet må være helhetlig planlagt.

Kapittel 5:

Politikkutvikling for by og bygd – Innlandets muligheter:

Hva med universell utforming av by og bygd, jfr. tidligere uu-arbeid i hhv Hedmark/Oppland og av sentrale myndigheter. Mye er gjort blant annet innen kommunesenter, turisme og attraksjoner mm.

Ønsket langsiktig utvikling:

Dette er et komplisert avsnitt, som bør ha realitet i seg. Hvordan ønsker fylkeskommunen å bidra?

Andre kommentarer:

- **Et innland med mindre ulikhet og mindre utenforskap:** Alle skal ha like muligheter (ikke bare barn).
- **Et Innland med nye arbeidsplasser, endring av setningen:** Tilgang på tilrettelagte arbeidsplasser muliggjør et inkluderende arbeidsliv.

Flest mulig bør inn i arbeidslivet på ordinære vilkår. Sterkere fokus på ordinært arbeid for alle, med tilgang til tilrettelagte arbeidsplasser ved behov.

Kapittel 6:

Se foreslått pkt. 3; egen «Plan for frivilligheten».

Tittelen på «Regional plan for det inkluderende Innlandet» bør endres til «Regional plan for inkludering, mangfold og likestilling i Innlandet».